

مسئولیت اجتماعی شرکتی
سازمان منطقه آزاد
تجاری - صنعتی چابهار

شماره دوم - مرداد ۱۳۹۷

سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی چابهار

آموزش و توسعه

- ✓ ضرورت اتخاذ رویکرد
مسئولیت اجتماعی در منطقه
آزاد چابهار
- ✓ آموزش زیربنای توسعه
سیستان و بلوچستان
- ✓ معرفی منطقه آزاد راس
الخیمه
- ✓ وضعیت آموزش
در چابهار و نواحی همجوار
- ✓ بررسی وضعیت آموزش پایه
در شهرستان چابهار
- ✓ ایجاد مدرسه عالی بین المللی
هنر در منطقه آزاد چابهار

C . F . Z

منطقه آزاد چابهار

Chabahar Free Zone

ضرورت اتخاذ رویکرد مسئولیت اجتماعی در منطقه آزاد چابهار

بازده می شوند. از اینرو، مدیرانی موفق اند که بتوانند درک درستی از اهمیت کارکرد سرمایه اجتماعی داشته باشند.

به نظر می رسد ریشه‌ی بخشی از مسائل اجتماعی شایع در حوزه نفوذ سازمان منطقه آزاد چابهار همچون فقر، حاشیه نشینی، کمبودهای بهداشتی و درمانی، گسترش بی رویه‌ی سکونت گاههای غیررسمی، کم آبی، ضعف شاخص‌های شهرسازی، افت تحصیلی و ... به فقدان نگاه آمایش سرزمین در برنامه‌های توسعه ملی و نیز توسعه منطقه‌ای دارد. سازمان منطقه آزاد چابهار نوعی توسعه نقطه‌ای در بخشی از شهر چابهار بوجود آورده است و مردمی که به دلیل نبودن سیاست‌های کارآمد توسعه روستایی در اثر خشکسالی کشاورزی ضعیف شان را از دست داده‌اند به منطقه شهری چابهار، که از قدیم الایام ضعیف‌ترین شاخص‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی را داشته است، با فراوانی بالا مهاجرت می کنند و منجر به شکل گرفتن وضعیت بغرنج کنونی شده‌اند. در این وضعیت، ضمن اهمیت ارتقاء نقش سازمان منطقه آزاد چابهار در برنامه‌های فقرزدایی و توسعه‌ای ضروری است سایر دستگاه‌های دولتی متناسب با گستره و عمق معضلات برنامه‌های توسعه‌ای خودشان را تعریف و به وظایف حاکمیتی شان پای بند باشند.

تدوین نقشه راه و برنامه عملیاتی استقرار رویکرد مسئولیت اجتماعی شرکتی در سازمان منطقه آزاد چابهار، رویکرد جدیدی در کیفیت بخشی به فعالیت‌ها و مأموریت‌های قانونی این سازمان است تا بتواند با تکمیل روندهای جاری و نیز شناخت علمی مسائل اجتماعی جامعه محلی و نیز اولویت بندی آنها، برنامه‌های توسعه اجتماعی را متناسب با واقعیت‌های اجتماعی تدوین کند و توسعه اجتماعی مطلوبی را برای مردم منطقه شهری چابهار، رقم زند.

استقرار مسئولیت اجتماعی شرکتی، که تعهد دائمی و پیوسته یک سازمان یا بنگاه اقتصادی به منظور کنترل و مدیریت پیامدهای اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی اقدامات خود و کمک به جامعه‌ایی که در آن فعالیت می کند، می باشد، استراتژی‌ای دوجانبه برای تعهد شرکت‌ها به وظایف حاکمیتی انتقال یافته به آنها و نیز ارتقاء سرمایه اجتماعی شان است.

سازمان منطقه آزاد تجاری-صنعتی چابهار، که به منظور تسریع روند توسعه اقتصادی کشور از اوایل دهه‌ی ۱۳۷۰ در چابهار و در جوار دریای عمان تأسیس شد، ظرفیت نهادی و زیرساختی ویژه‌ای برای توسعه ملی و نیز منطقه‌ای است که توانسته است به مثابه‌ی نوعی پیشران توسعه، تمرکزی در فعالیت‌های خدماتی و نیز تولیدی را در بندر چابهار مستقر کند اما برای محقق کردن اهدافی که در اسناد برای آن در نظر گرفته شده است و نیز قابلیت‌های استراتژیکی که دارد، مسیری طولانی در پیش دارد.

این سازمان از زمان تأسیس تاکنون، متناسب با واقعیت‌های سیاسی-اقتصادی کشور و نیز جهت گیری‌های اصلی مدیران هر دوره، راهبردها و برنامه‌های متفاوتی را تعریف و اجرایی نموده است که واقعیت‌سازمانی و نیز خروجی‌های آنرا شکل داده‌اند. البته نباید از این مهم غفلت نمود که عملکرد سازمان منطقه آزاد چابهار نه فقط متأثر از متغیرهای درون سازمانی بلکه همچنین متأثر از متغیرهای برون سازمانی و به طور خاص برنامه‌های توسعه‌ای محقق شده یا نشده دستگاه‌های عمومی دیگری است که

در عصری که بخش قابل توجهی از وظایف و نقش حاکمیتی دولت‌ها به شرکت‌های دولتی و نیز خصوصی واگذار شده است، چگونگی عملکرد آنها تأثیری اساسی بر تمامی جنبه‌های زندگی مردم اعم از اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و نیز سیاسی دارد. دیگر نمی توان توسعه پایدار را فقط از دولت‌ها مطالبه نمود، میزان تعهدی که شرکت‌ها به حقوق کارکنان و مشتریان، منافع جامعه محلی، حفاظت از محیط زیست، اخلاق عمومی و عدالت اجتماعی، بهداشت و آموزش‌های عمومی، رفاه اجتماعی و کیفیت زندگی دارند، سرنوشت توسعه در جوامع را رقم می زند. این پدیده باعث شده است که نقش اجتماعی شرکت‌ها در مرکز توجه نظریه اجتماعی و نیز جنبش‌های اجتماعی قرار گیرد.

از منظری خردتر، اجتماعی کردن استراتژی تجاری، اقدامی به منظور خلق سرمایه اجتماعی برای شرکت‌هاست که منجر به افزایش بهره‌وری و نیز جلب رضایت جامعه‌ی حوزه‌ی نفوذ می شود. سرمایه اجتماعی، در کنار سرمایه‌های انسانی، مالی و اقتصادی، منبع بارزوشی است که از طریق ارتقای اعتماد متقابل و مشارکت میان «انسانها»، «انسانها و سازمان‌ها» و «سازمان‌ها با سازمان‌های دیگر»، برای شرکت‌ها خلق اعتبار می کند.

در دیدگاه‌های سنتی مدیریت توسعه، سرمایه‌های اقتصادی، فیزیکی و انسانی مهم‌ترین نقش را ایفا می کردند؛ اما در حال حاضر گفته می شود برای تحقق توسعه بیشتر از آن چه به سرمایه اقتصادی، فیزیکی و انسانی نیازمند باشیم، به سرمایه اجتماعی نیازمندیم؛ زیرا بدون سرمایه اجتماعی، استفاده از دیگر سرمایه‌ها بطور بهینه انجام نخواهد شد. در جامعه‌ای که فاقد سرمایه اجتماعی است، سایر سرمایه‌ها ابتر مانده و کم

حسین ایمانی جاجرمی

دانشیار دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران

آموزش زیربنای توسعه سیستان و بلوچستان

جدی تری در امر آموزش مواجه می شد. سلب فرصت تحصیل از هر دانش آموز می تواند به نوعی تهدید جدی برای جامعه باشد و نابسامانی های گسترده ای را به دنبال داشته باشد و این تهدید پدیده تنها متوجه جامعه محلی، بلکه متوجه کل کشور خواهد بود.

در حال حاضر حل مشکل مستلزم تدابیر صحیح و درست مدیران آموزش و پرورش، حمایت بیشتر خیرین، نهادهای و سازمان های مردمی و دیگر دستگاه های اجرایی است و با مشارکت جمعی و اقدام عملی می توان از رشد فزاینده آمار بازمانده های از تحصیل جلوگیری کرد. مشارکت هر چه بیشتر خیران مدرسه ساز در راستای کاهش فضاهای آموزشی و کمک به روند مدرسه سازی می تواند تاثیر مطلوبی در توسعه آموزشی و رشد تحصیلی دانش آموزان داشته باشد. بر اساس اصول قانون اساسی، حق آموزش از جمله اولین حقوق شهروندی و حقوق مسلم ملت بوده و وظیفه دولت پاسخ به مطالبات و حقوق شهروندان است.

این روزها در حالی از حذف کپرها صحبت می شود که در مرکز و دیگر مناطق استان، فضاهای آموزشی بسیار محدود است. بنابراین ما به گسترش فضاهای آموزشی نیاز داریم. همچنین کیفیت پیش دبستانی، به ویژه در مناطق دوزبان و روستایی بسیار مهم است. زیرا زبان مادری آنها زبان رسمی متفاوت است و فرایند یادگیری برای این کودکان مشکل است. در بسیاری از روستاها این امکاناتی نظیر رسانه های جمعی (تشریفات، تلویزیون، رایانه و...) وجود ندارد. صداوسیما جمهوری اسلامی ایران برخی از روستاهای این استان را مورد پوشش رسانه ای قرار نمی دهد. ۵۱ درصد از جمعیت استان، ساکن روستاها هستند.

توانمندسازی و آگاهی بخشی به مردم شوند. متأسفانه سطح آگاهی اهالی مناطق حاشیه نشین پایین است و کودکانشان بایماری های ناشی از آلودگی های فامیلی دست به گریبانند. متأسفانه اغلب آمارهای نادرستی درباره بزه کاری، کشف مواد مخدر و ترور در سیستان و بلوچستان به گوش اهالی استان های دیگر می رسد که متأسفانه فیلم های صداوسیما در آن بی تاثیر نیست. این درشت نمایی مواردی از قاچاق و بزه در این منطقه رغبت سازمان های مردم نهاد را به حضور و انجام پروژه های جدی در چابهار کم کرده و باید برای تغییر این نگرش حاکم بر جامعه تلاش شود. نیاز است فیلم سازی که دارای دیدی مثبت و عادلانه هستند و فرهنگ غنی این منطقه را می شناسند به تدوین و ساخت فیلم هایی برای اصلاح نگرش موجود بپردازند.

با توجه به شرایط دشوار زندگی در کپرهای حاشیه چابهار می توان در بهر سازی بافت فرسوده و سکونتگاه های غیر رسمی بجای خرید خانه های بافت قدیمی از ساکنانشان با شرکت آنان در ایجاد بناهای جدید، آن ها را در ارزش افزوده سهیم کرد.

کمبود فضای آموزشی از سالیان گذشته تاکنون مهم ترین دلیل بازماندگی از تحصیل دانش آموزان در برخی از مناطق استان سیستان و بلوچستان بوده و با توجه به تاکید مقام معظم رهبری به ثبت نام دانش آموزان مهاجرین خارجی و همچنین تاکید مسئولین استانی برای جذب دانش آموزان بازمانده از تحصیل، متأسفانه اقدام عملی و محسوس در برخی مناطق صورت نپذیرفته است. در برخی مناطق استان شاهد حضور فعال خیرین مدرسه ساز هستیم و قطعاً اگر حمایت های خیرین در مدرسه سازی نبود، آموزش و پرورش با چالش های

۶۰ درصد جمعیت شهری چابهار ساکن مناطق حاشیه ای هستند که در کشور وضعیت خاصی است. ایرانشهر، زاهدان و زابل نیز از شهرهای دارای مناطق حاشیه نشین در استان سیستان و بلوچستان هستند ولی چابهار در زمینه حاشیه نشینی در جایگاه اول استان و نیز اولین هادر کشور قرار دارد.

در چابهار منطقه آزاد می تواند بیشترین گردشگران را به خود اختصاص دهد ولی وجود سکونتگاه های غیر رسمی این منطقه را نازیب کرده و مانند خالی بر چهره زبای منطقه جلوه گر شده است. طرح های توسعه ای بدون پرداختن به مسائل حاشیه نشینان مشکلی را حل نمی کند. دولت تدبیر و امید و دولت های قبلی اقداماتی را برای بهبود وضعیت حاشیه نشینی چابهار انجام داده اند ولی هنوز به توانمندسازی ساکنان این مناطق توجه جدی نشده است.

حاشیه نشینی محصول مهاجرت روستائینانی بوده که به دلیل نداشتن امکانات کافی بهداشتی، آموزشی و درمانی و برای یافتن کسب و کار بهتر راهی شهر شده اند و ارائه خدمات بهتر به روستاییان می تواند معضل حاشیه نشینی را بر طرف کند. البته اخیراً با بروز پدیده مهاجرت معکوس از شهر به روستا مواجه شده ایم که شهرنشینی که توان پرداخت هزینه های بالای زندگی در شهر را ندارد به روستا مهاجرت می کنند که اگر این پدیده مورد برنامه ریزی قرار گیرد و روستاها دارای امکانات قابل قبول زندگی شوند می توانیم به آینده امیدوار شویم. به عنوان نمونه اتصال روستاها به شبکه اینترنت و تامین زیرساخت های آموزشی متنوع می تواند موثر باشد. نیاز است به محلات حاشیه نشین چابهار توجه شود و سازمان های مردم نهاد با مشارکت یکدیگر وارد صحنه

احمد براهویی نژاد

فعال اجتماعی و فرهنگی استان سیستان و بلوچستان

معرفی منطقه آزاد راس الخیمه

✓ موناولیک جزی - دکترای طراحی شهری

منطقه‌ی آزاد راس الخیمه در سال ۲۰۰۰ تأسیس شده است و از این نظر، جزو مناطق آزاد تازه تأسیس در امارات متحده عربی به حساب می‌آید. این منطقه‌ی آزاد که در فاصله‌ای حدوداً یک ساعته از دبی واقع شده است، جاذب سرمایه‌ها از بیش از ۸۰۰۰ شرکت و بنگاه از بیش از ۱۰۰ کشور است که در ۵۰ بخش صنعتی فعالیت می‌کنند. این منطقه‌ی آزاد همچنین از ۴ مجموعه‌ی منفصل شامل مجموعه تجاری، مجموعه صنعتی، مجموعه فناوری و مجموعه علمی - پژوهشی تشکیل شده است.

مبتنی بر برنامه‌ی تدوین شده مسئولیت اجتماعی سازمانی در منطقه‌ی آزاد تجاری راس الخیمه، این سازمان معتقد است نقش سازمان‌های اصلی در قبال اجتماعی که در آن فعالیت می‌کنند، چیزی فراتر از صرف کمک به رشد اقتصادی است. منطقه‌ی آزاد راس الخیمه تعهدی دائمی به ایفای مسئولیت اجتماعی سازمانی خود از طریق ارتقای پشتیبانی، سازماندهی و مشارکت در فعالیت‌هایی دارد که باعث بهبود روحیه اجتماع شده، به ایجاد سبک زندگی متعادل کمک می‌کند و به حفاظت از میراث طبیعی و فرهنگی کشور امارات کمک می‌کند. همین تعهد باعث شده تا این منطقه‌ی آزاد در ژانویه سال ۲۰۱۴، برنده جایزه‌ی ویژه EPDA برای فعالیت‌ها و کاربست‌های دوست‌دار محیط‌زیستی خود به دست آورد.

ارکان مسئولیت اجتماعی سازمانی در منطقه آزاد تجاری راس الخیمه

منطقه‌ی آزاد راس الخیمه جذب کسب و کارهای نوآورانه، پیشرفته، دانش بنیان و ارزش افزا که در راس الخیمه واقع شده اند را به عنوان مأموریت اجتماعی - محیط‌زیستی خود انتخاب کرده است تا از این طریق، به شرکت‌های اماراتی کمک کند تا فعالیت‌های خود را از طریق شبکه‌ی اداری جهانی این منطقه‌ی آزاد به استانداردهای سطح بین‌المللی برسانند. بر همین اساس، ارکان مسئولیت اجتماعی منطقه آزاد راس الخیمه پیرامون ۴ رکن تنظیم شده است:

ویژگی‌ها	مجموعه
- مجموعه‌ای برای استقرار دفاتر اداری - واقع شده در قلب بخش تجاری (مرکزی) شهر	مجموعه کسب و کار (تجاری)
- مجموعه‌ای ۱۲۸ هکتاری برای استقرار صنایع سنگین - واقع شده در ۱۸ کیلومتری شمال شهر راس الخیمه	مجموعه صنعتی
- مجموعه‌ای ۱۰۰ هکتاری برای تجارت و استقرار صنایع سبک - واقع شده در جنوب شهر راس الخیمه	مجموعه فناوری
- مجموعه‌ای برای استقرار مراکز پژوهشی و موسسات آموزشی	مجموعه علمی و پژوهشی

✓ مسئولیت اجتماعی: همکاری نزدیک و رودررو با سازمان‌های ارائه دهنده خدمات به اجتماعات محلی، نهادهای خیریه بین‌المللی، ارائه مقررات فعال در زمینه حفاظت و مراقبت از محیط طبیعی؛
 ✓ اولویت دادن به مشتریان: ارائه راه‌های کسب و کار بهتر، پشتیبانی زیرساختی، نوآوری‌های فنی و کمک‌های عمومی به استفاده کنندگان به عنوان ذی‌نفعان اصلی از طریق رهیافت اولویت‌بخشی به مشتریان؛
 ✓ توسعه نیروی کار: اتخاذ رهیافت فعالانه در زمینه توسعه و نگهداری از اشخاص و گروه‌های با استعداد (از طریق برنامه‌های آموزشی جامع، سیستم‌های پاداش موثر، نوآوری‌های متمرکز آموزشی و برنامه‌ریزی پیشرفت)؛
 ✓ تعهد و نوآوری: فراهم آوردن امکانات بروز برای نوآوری در کسب و کارهای موجود.

وضعیت آموزش در چابهار و نواحی همجوار

✓ کاظم رحیمی - پژوهشگر اجتماعی

آموزش اساس و پایه توسعه متوازن و یکی از عوامل موثر در توسعه پایدار است. نیازی به تاکید بر اهمیت آموزش و تاثیر آن بر دیگر عرصه های زندگی نیست، اما نیاز به تاکید مضاعف است که به وضعیت آموزش در منطقه چابهار و نواحی همجوار توجه ویژه شود چرا که توسعه متوازن و همه جانبه به واسطه آموزش فراگیر و با کیفیت امکانپذیر است. نگاهی به وضعیت آموزشی و پرورش چابهار نشان میدهد که سرانه های آموزشی اعم از کالبدی و انسانی این منطقه در مقایسه با استان سیستان و بلوچستان و میانگین کشوری بسیار پایین است. وضعیت آموزش را در دو دسته کلی آموزش رسمی و آموزش غیررسمی میتوان بررسی کرد که آموزش رسمی هم به دو دوره آموزش پایه و اجباری و دوره آموزش عالی قابل تقسیم است. کمبود امکانات، فضاها و نیروی متخصص آموزشی، آموزش پایه در چابهار را دچار ضعف کرده و همین عامل باعث تضعیف آموزش عالی و دانشگاهها در این منطقه شده است. کمبود امکانات آموزشی در برابر جمعیت رو به رشد که در سالهای اخیر اتفاق افتاده، وضعیت را بغرنجتر کرده است چرا که این مسئله علاوه بر افزایش بازمانده از تحصیل و ترک تحصیل کنندگان، افت تحصیلی و ضعف در یادگیری دروس را به دنبال دارد. از این رو باید سرمایه گذاری قابل توجه و مستمری در زمینه آموزش چابهار صورت گیرد و با تقویت زیرساختهای لازم، در یک چشم انداز کوتاه مدت شاهد تحول در آنها بود.

عملکرد آموزشی سازمان منطقه آزاد چابهار را میتوان در دو محور مورد بررسی قرار داد، محور اول، مربوط به وضعیت آموزشی داخل محدوده منطقه آزاد چابهار است و شامل منطقه مسکونی و روستای تیس است که با وجود احداث مدرسه در محدوده منطقه آزاد و روستای تیس وضعیت زیرساختی به حد مطلوب نرسیده

شاید از توسعه کالبدی نیز ارجعتر باشد. آموزش غیر رسمی و عمومی نیز یکی از دغدغههای مهم آموزشی منطقه است که تاثیر بسزایی در آمادگی افراد برای توسعه منطقه دارد. آشنایی با آسیبهای اجتماعی و راههای مقابله با آن، مهارتهای زندگی، حقوق و وظایف شهروندی، مهارت شغلی، محیط زیست، بهداشت، کار آفرینی و مانند آن از نمونه موضوعات مطرح در آموزش غیر رسمی و عمومی است که با اجرا و تقویت آنها میتوان خیل عظیمی از اقشار و گروههای اجتماعی را در این فرآیند (توسعه) درگیر کرد که این گونه فعالیتهای بیشتر در قالب برگزاری کارگاه آموزشی که عموم مردم شهری و روستایی را دربر نمیگیرد و به همین خاطر میتوان گفت که دایره نفوذ و عملی شدن آن محدود میشود. به همین خاطر بهتر است دوره های آموزشی مورد نظر به صورت

است و هنوز سرانه آموزشی به لحاظ کالبدی با کمبود مواجه است. کیفیت آموزشی نیز مانند وضعیت کالبدی، دارای حد مطلوب نیست و بسیاری از دانشآموزان منطقه آزاد برای کسب آموزش بهتر به شهر چابهار مراجعه میکنند و به جای اینکه آموزشگاههای منطقه آزاد نخبگان چابهار و نواحی همجوار را برای تحصیل در خود جذب کنند، جریان معکوس را به وجود آورده اند. محور دوم، به عملکرد آموزشی منطقه آزاد چابهار در خارج از محدوده قانونی خود و نواحی همجوار مربوط می شود که در این زمینه نیز توفیقی حاصل نشده است. اما به صورت پراکنده در سالهای اخیر شاهد اقداماتی از سوی سازمان منطقه آزاد در این زمینه بوده ایم. از این رو یکی از نیازهای اصلی در زمینه آموزش، نیاز به تربیت نیروی انسانی متخصص است که در کنار توسعه کالبدی و امکانات آموزشی بتواند برای ارتقای وضعیت آموزشی منطقه مفید واقع شود و این مهم

بررسی وضعیت آموزشی پایه در شهرستان چابهار

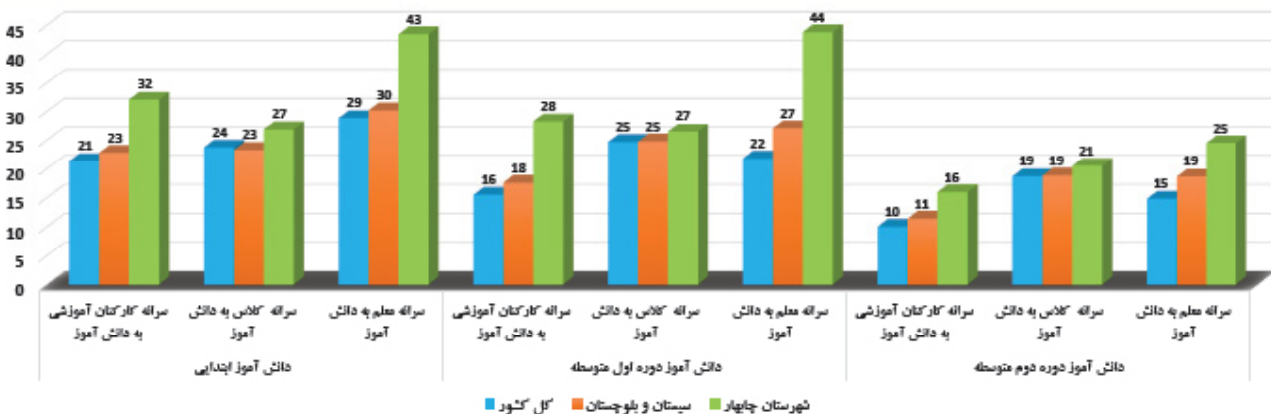
✓ رامین صفی یاری - پژوهشگر اجتماعی

در سطح شهرستان چابهار نیز، سرانه معلم ۴۴ دانش آموز و سرانه کلاس ۲۷ دانش آموز است. در این مقطع بیشتر به معلم آموزشی نیاز است و باید در این زمینه برنامه ریزی‌هایی صورت بگیرد. این مقطع پایه‌ای است برای مقطع دوره متوسطه دوم است؛ وضعیت نشان می‌دهد که اگر دانش آموزان در این دوره پایه ضعیف‌تری داشته باشند؛ برای انتخاب رشته‌های تجربی و ریاضی شایستگی کمتری خواهند داشت؛ در صورتی که نیاز جامعه وجود متخصصان در حوزه‌های درمان و فنی و مهندسی است. وضعیت دوره متوسطه دوم، از نظر فضاهای آموزشی تفاوت اندکی با کل کشور دارد، اما از نظر سرانه معلم و کارکنان آموزشی، تفاوت مورد توجه است. به خصوص در ارتباط با معلم، سرانه کل کشور ۱۵ دانش آموز و سرانه چابهار ۲۵ دانش آموز است. این وضعیت در کیفیت آموزش تأثیر زیادی گذاشته و باعث پایین آمدن کیفیت آموزش دانش آموزان می‌شود. همچنین از دیگر مسائلی که به زبان آمار، قابل بیان نیست؛ میزان کیفیت آموزشی نیروهای انسانی (معلمین و مدیران) در سطح استان‌های محروم است. در استان سیستان و بلوچستان و شهرستان‌های مورد بررسی نیز مسئله بسیار پررنگ و قابل توجه است.

آموزش پایه‌ای‌ترین اصل توسعه انسانی است. آموزش آدمی را از قید و بند جبرهای تاریخی و مکانی می‌رهاند و راه بهتر زیستن را می‌گشاید. آموزش به دلیل تأثیرگذاری آن در رشد، پیشرفت و افزایش رفاه و کیفیت زندگی افراد جامعه از اهمیت بالایی برخوردار است. بیشتر کشورهای سرمایه‌گذاری‌های کلانی در آموزش پایه صورت می‌دهند که آینده خودشان را تضمین کنند. اما هنوز در سیستم آموزش کشور ما مسائل مختلفی وجود دارد. یکی از این مسائل؛ نبود عدالت آموزش و برخورداری متناسب و متوازن همه ایرانیان از خدمات و امکانات آموزشی در سطوح پایه است. نرخ باسوادی جمعیت در کل کشور ۸۸ درصد، در استان سیستان و بلوچستان ۷۶ درصد و در شهرستان چابهار ۶۷ درصد است که نشان از اختلاف ۲۱ درصد نرخ باسوادی بامیانگین کشوری دارد. در سطح کشور بیش از ۱۴ میلیون نفر دانش آموز وجود دارد که حدود ۱۸ درصد جمعیت کل کشور را تشکیل می‌دهد. این نسبت در استان سیستان و بلوچستان عدد قابل توجه ۲۵ درصد است. شهرستان چابهار نزدیک ۷۰ هزار دانش آموز دارد که ۲۴/۳ درصد از جمعیت شهرستان را تشکیل داده است که نیاز به توجه ویژه دارد. بررسی سرانه کارکنان و معلمان نشان می‌دهد که سرانه معلم به دانش

سرانه‌های مدارس ابتدایی، متوسطه اول و دوم به تفکیک کشور، استان و شهرستان چابهار

دانش آموز دوره دوم متوسطه			دانش آموز دوره اول متوسطه			دانش آموز ابتدایی		
دختر	پسر	جمع	دختر	پسر	جمع	دختر	پسر	جمع
۱۰۸۹۲۰۵	۱۰۹۸۹۵۴	۲۱۸۸۱۵۹	۱۴۹۱۱۴۷	۱۶۲۱۰۹۶	۳۱۱۲۲۴۳	۳۷۱۲۰۹۹	۳۹۳۶۶۶۶	۷۶۴۸۷۶۵
۳۱۷۶۶	۴۰۹۲۵	۷۲۶۹۱	۵۳۹۵۰	۶۹۷۱۶	۱۲۳۶۶۶	۲۰۵۵۲۷	۲۱۹۹۷۰	۴۲۵۴۹۷
۲۳۲۴	۳۹۷۵	۶۲۹۹	۴۷۲۶	۶۹۷۷	۱۱۷۰۳	۲۱۲۱۰	۲۲۸۲۳	۴۴۰۲۳
سرانه معلم	سرانه کلاس	سرانه کارکنان	سرانه معلم	سرانه کلاس	سرانه کارکنان	سرانه معلم	سرانه کلاس	سرانه کارکنان
۱۵	۱۹	۱۰	۲۲	۲۵	۱۶	۲۹	۲۴	۲۱
۱۹	۱۹	۱۱	۲۷	۲۵	۱۸	۳۰	۲۳	۲۳
۲۵	۲۱	۱۶	۴۴	۲۷	۲۸	۴۳	۲۷	۳۲

ایجاد مدرسه عالی بین المللی هنر در منطقه آزاد چابهار

✓ مریم ملائی - تسهیلگر اجتماعی

هنر اصیل ایرانی دارد، میتواند زمینه‌ساز برای ایجاد اشتغال برای هنرمندان و ایجاد بازارچه‌های هنری و صنایع مرتبط با آن را فراهم سازد. در مدرسه عالی بین المللی هنر نیز انجام پژوهش‌های بنیادین، توسعه‌ای و کاربردی در موضوع کارآفرینی هنر با محوریت طراحی، طراحی پارچه و لباس، مد و برندسازی پوشاک ایرانی و برنامه‌ریزی و انجام پروژه‌های مشترک با مؤسسات علمی و تخصصی داخلی و خارجی درباره کارآفرینی هنر تاکید شده است. همچنین طرفین درباره برنامه‌ریزی برای تشکیل و راه‌اندازی بازار محصولات هنری با موضوع طراحی پارچه و لباس در منطقه آزاد چابهار و ایجاد کارگاه‌های کوچک برای توسعه طراحی پارچه، لباس و تزئینات وابسته مبتنی بر ظرفیت‌های بومی، منطقه‌ای و ملی به توافق رسیدند.

عالی هنر» در منطقه آزاد چابهار امضا کردند که امید است این مدرسه از مهر ماه سال جاری فعالیت خود را آغاز خواهد کند. در حال حاضر پوشاک و سوزن‌دوزی اصیل بلوچ هدف این مدرسه‌ی عالی است و برگزاری رویدادهای علمی و هنری با مشارکت جریان‌های تاثیرگذار داخلی و خارجی در موضوع نقوش، طراحی پارچه و لباس اصیل سیستان و بلوچستان نیز از اهم فعالیت‌های این مدرسه خواهد بود.

جشنواره ملی نقوش و نقوش لباس‌های محلی بلوچستان نیز از رویدادهای گردشگری برنامه‌ریزی شده در منطقه آزاد چابهار است که قرار است با ایجاد این مدرسه مقدمات برای برگزاری آن در اردیبهشت ماه سال آینده فراهم شود. منطقه چابهار به دلیل ظرفیت و پتانسیل بالایی که در زمینه

هنر سیستان و بلوچستان، هنری اصیل در ایران اسلامی است؛ نقش و نقوش محلی در لباس‌های بلوچ و سوزن‌دوزی و موسیقی فاخر بلوچستان با ۱۷ ساز اختصاصی در این استان و صنایع دستی فاخر و ارزشمند بخشی از هنر اصیل سیستان و بلوچستان است که قرار است در مدرسه عالی بین المللی هنر به صورت پایدار به آن‌ها توجه شود. نهادسازی، توسعه آموزش، ارتقای آتلیه‌ها و کارگاه‌های هنری و ایجاد بازارهای فصلی و هنری، ۴ رکن اساسی برای حمایت از هنر اصیل ایرانی است که در صورتی که هم‌راستا و موازات با هم حرکت کند مثمر و ثمر خواهد بود و حمایت از آثار فاخر صنایع دستی و هنر سیستان و بلوچستان جلو می‌برد. از این رو منطقه آزاد چابهار و معاونت هنری وزارت ارشاد در تیر ماه سال جاری تفاهم نامه همکاری برای ایجاد «مدرسه

مدیر مسئول: عبدالرحیم کردی
سر دبیر: حسین ایمانی جاجرمی

هیات تحریریه این شماره:

- ✓ حسین ایمانی جاجرمی
- ✓ احمد براهویی نژاد
- ✓ مریم ملائی
- ✓ کاظم رحیمی
- ✓ رامین صفی یاری
- ✓ مونا ولیک جزی

موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی
دانشگاه تهران

منطقه آزاد چابهار
Chabahar Free Zone